

Seminární úlohy 7

1. Měření náhodné proměnné x , která je výběrem z normálního rozdělení se střední hodnotou μ a rozptylem σ^2 , opakujeme 20-krát. Jaká je pravděpodobnost, že více než 2/3 naměřených hodnot bude ležet v intervalu $(\mu - \sigma, \mu + \sigma)$, tj. intervalu jedné standardní odchylky od očekávané hodnoty?

Řešení:

Pravděpodobnost, že náhodná proměnná z normálním rozdělením bude ležet v intervalu

$$(\mu - \sigma, \mu + \sigma) \text{ je } p \equiv P(x \in (\mu - \sigma, \mu + \sigma)) = F_{\mu, \sigma}(\mu + \sigma) - F_{\mu, \sigma}(\mu - \sigma) = \operatorname{erf}\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) \cong 0.683$$

Pravděpodobnost, že k hodnot z N měření padne do intervalu $(\mu - \sigma, \mu + \sigma)$ je dána

$$\text{binomickým rozdělením: } P(k|N, p) = \frac{N!}{(N-k)!k!} p^k (1-p)^{N-k}, \text{ kde } N = 20, p = 0.683.$$

Protože 2/3 z 20 je 13.333 je hledaná pravděpodobnost

$$P(k > 13) = \sum_{k=14}^{20} P(k|20, 0.683) = \sum_{k=14}^{20} \frac{20!}{(20-k)!k!} 0.683^k 0.317^{N-k} = 0.543.$$

2. Pozitron je antičástice elektronu. Pokud se setká elektron a pozitron dojde k anihilaci a obě částice se změni na záření. Nejčastěji (v 99.27 % případech) dojde ke změně anihilujícího páru elektron-pozitron na dva fotony. Zbylé vzácné případy odpovídají tří-fotonové anihilaci. Kolik opakovaných měření pozitronové anihilace je nutné provést aby pravděpodobnost, že v naměřené sadě dat bude aspoň jedna tří-fotoná anihilace byla 0.99 ? (návod: použijte binomické rozdělení).

Řešení:

Pravděpodobnost 3-fotonové anihilace je $p = 1 - 0.9927 = 0.0073$.

Označme $P(k)$ pravděpodobnost, že v naměřené sadě N dat bude k tří-fotonových anihilací. Tato pravděpodobnost se řídí binomickým rozdělením

$$P(k|N, p) = \frac{N!}{(N-k)!k!} p^k (1-p)^{N-k}.$$

Pravděpodobnost, že v sadě N naměřených hodnot nebude žádná tří-fotonová událost je

$P(0|N, p) = (1-p)^N$. Hledaná pravděpodobnost, že v sadě naměřených N naměřených hodnot bude aspoň 1 tří-fotonová anihilace je doplněk k pravděpodobnosti $P(0|N, p)$.

Tedy

$$1 - P(0|N, p) = 0.99$$

$$(1-p)^N = 1 - 0.99$$

$$N = \frac{\ln 0.01}{\ln(1-p)} = \frac{\ln 0.01}{\ln 0.9927} \approx 629.$$